

MEYER, ANDREAS
FORSSÉN, ERIC

Huru skal et ungt fruntimer værdigt bilda sig? Ofwersättning [!] från den fjerde tyska uplagan. Af E.F./(Andreas Meyer.) Göteborg, 1787. Tryckt på eget förlag af Samuel Norberg, kongl. gymn. boktr.

Göteborg
1787

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

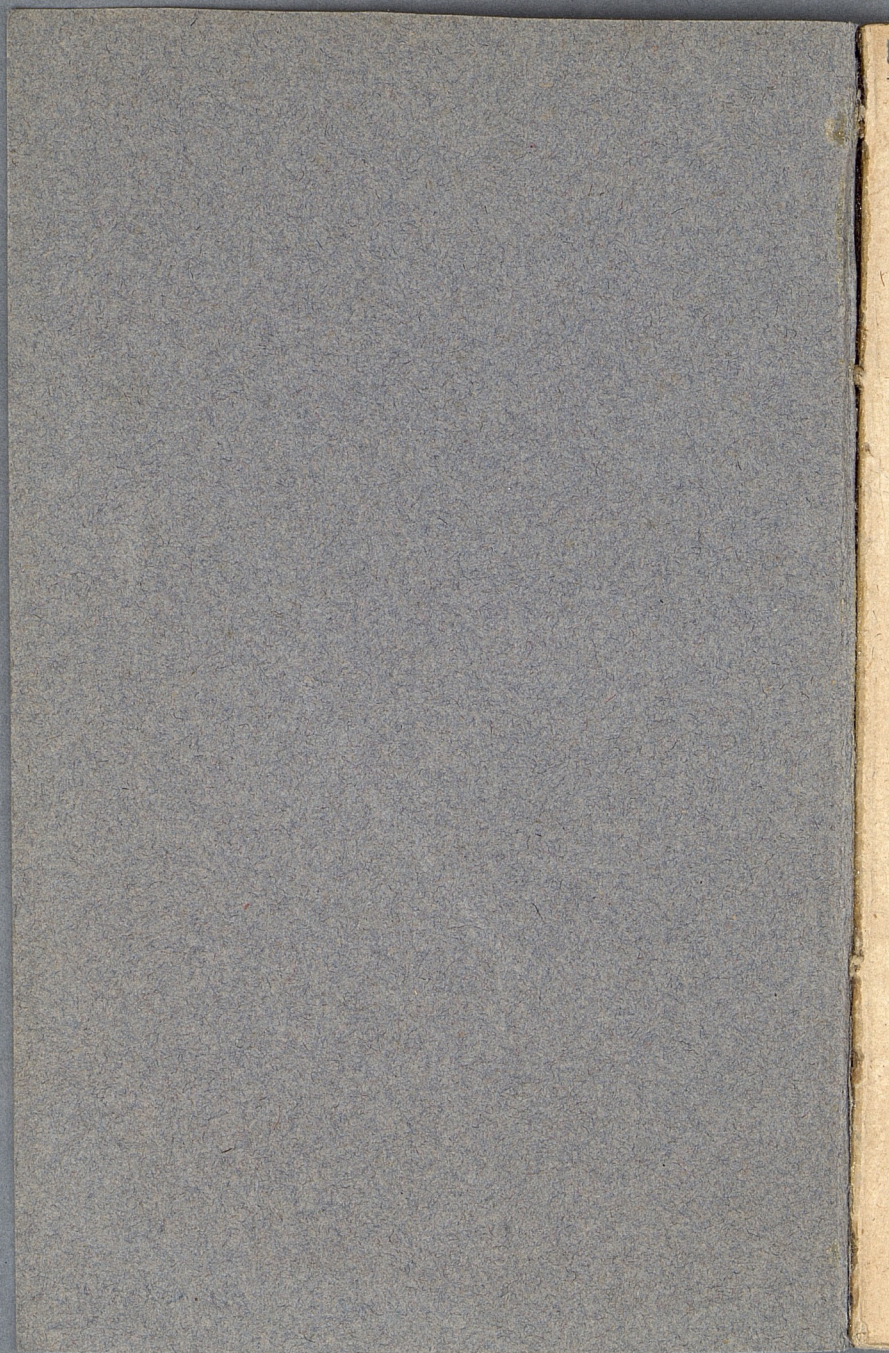
Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Meyer, Andreas

Su. 41.12
D. 12
D. 12
A. 12

MEYER, Andreas

Lundens
Boktryckeri
1700-1829

Huru skal et ungt Fruntimer wärdigt bildas sig?

Öfversättning från den Tjerde
Tyska Uplagan.

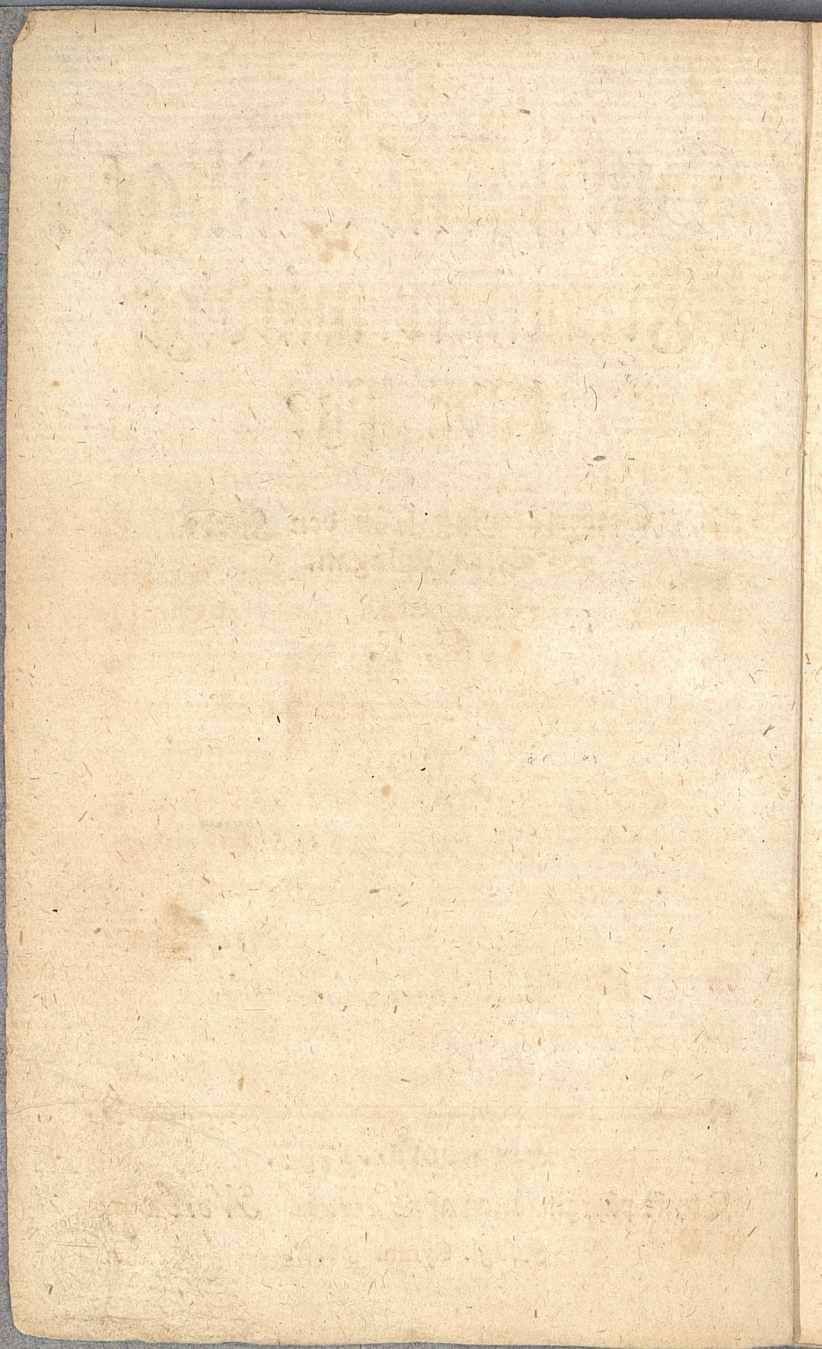
af

E. F. *Waller*

Götheborg, 1787.

Tryckt på eget förlag af Samuel Norberg,
Kongl. Gymn. Boktr.

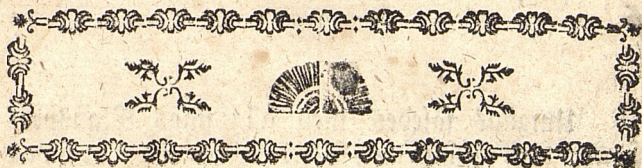

Til mina Läsarinnor.

Jag skulle sannerligen wara den kån-
stodsaste Manspersonen i Werlden,
om jag kunde wara kall wid den lyck-
ja jag nu äger, at blifwa läst och aktad
af den skönaste hälften af min Nation.
— Denna bekännelse, mina Läsarinnor,
som jag här med den varmaste tacksam-
het för Er afslägger, är ingen ting min-
dre än wår tids wanliga ton, eller smies-
krets språk. Jag har aldrig önskat mig,
jag bedyrar det, en större belöning för
mit arbete, än den, at icke aldeles mis-
haga Er. I hafwen ock på det ange-
nämaste sätt tildelt mig densamma; och
jag måste aldrig hafwa erfarit hunge-
rsmickrande et wälartadt Barns wä-
ga mine är, om jag kunde wara o-
lig wid den, som jag har fått af Er ans-
Se för at behaga wisa personer, hwi-
deras sjuka inbillnings kraft håll
fina attista Satyre, som råd

Nothanker, för et åsiven så elakt och stadeligt swattsande, som den lidande Werthers rörande Historia, hwars grasshög redan förordsakat så många suckar, har jag nu wid Romaners recommenderande litet mer instränkt mig. Hos dem, som äro af annan tanka, hoppas jag derföre wara ursäktad. Utminstone skulle jag skatta mig oändeligt lycklig, om jag, genom de många förändringar, hwilka jag wid denna nyaste Uplagan företagit mig, icke aldeles felat om den ton, som kunde göra et blifwande intryck på mina Läsarinnors Hjertan.
Culmbach den 30 Augusti 1777.

ANDREAS MEYER.

S. 1.

S bland de stridige Puncter, som förekomma i Sedolåran för unga Fruntimmer, hörer såsom bekant år, *Er Eöns umgänge med mit.* Härutinnan strides både mot och med, och ofta ropar man til *Er* så här: *Flyn, flyn Mans personer!* Men jag säger: *Flyn dem icke!*

S 2.

Det skulle wisserligen lända *Er* goda namn til förklenande, om *J*, äfwen i den offsyldigaste affigt, skulle med en frags begärlighet och längtan söka mit Eöns sällskap. — Era Fienders och Afwundsmåns kärlekslöshet (och hwilken dödelig är fri derföre?) utgifwer ofta skenet til last för *Lasten* sielf. — Dock bören *J* aldrig afflå tillfället til et sådant sällskap, så länge *Er* goda namn och *Er* dygd dermed kunna bestå.

S. 3.

J bören låra känna alla slags *Mans* personer, för at kunna skilja de onda från de goda. Men *J* bören ock i deras sällskap icke adla, ögnablick ur acft låta en flök förfigtighet. ut.

S. 4.

Umgångens således med alla slags Manspersoner; men afmåten ock ert upförande mot hwar och en efter hans förtjenst. Så länge hans karakter ännu är för er obekant; så hållen er alltid på et wisst afstånd ifrån honom. Denna förbehållsamhet skal göra ert förstånd och er dygd en ära.

S. 5.

I allmänhet är en sedig återhållsamhet, eller en wis blygsamhet den egenkapen hos ert Kön, som så lätt förwårswar er wår kärlek och wårt tycke, eller åtminstone wår högaktning och et höfligt bemötande. — Och då denna egenkap hufwudsakeligen grundar sig på en bildad smak och en wis warsamhet och försigtighet uti de ämnen, som röra ens ära; så kan det wärkan icke annat än vara högst angenäm och behagelig. — ”Intet är så intagande och retande, säger en wis Engelsk Författare, som en blygsam skönhet. Den som är för fri, hon må för öfrigt wara aldrig så wacker, förordsaklar antingen åckel, eller ock i det högsta uptänder helt låga begärelser. Manspersonerna hafwa en gång detta felet: när man med sit söker til at upwäcka deras beundran, erhåller man icke sit ändamål; men då man synes wilja undwika densamma, upstiger den som aldra lättast. De blygsammaste Gracier hafwa alltid erhållit de största segrarna.”

S. 6.

Wilsen J låra känna en Manspersons wärde och förtjenst; så söken göra det i sällskaper med mansfolk. — Här får J merendels icke mer se det twetydiga, som man annars så ofta antager i umgånget med Fruntimmer. När Fruntimren, såsom Manspersonerna plåga säga, ännu oftare anfalla oss med sådana wapen; så torde detta å wår sida mer synas wara et nödwärn, än et angrep. — Dock wil jag icke påstå det! Men då så många Ynglingar förlåta sig på wåra Fruntimmers flycktighet och tanklösa wäsende; (J förlåten mig desse hårda uttryck) så ikläda de sig ofta samma egenskaper, och för at behaga dem, efterapa deras swagheter. Låren således at känna Manspersoner förnämligast uti det umgånget, som man kallar det kära, eller då man ännu icke förklarar sin kärlek för hwarandra.

S. 7.

Dömen icke om en Mansperson blott efter det första utseendet. — Skenet har ofta be dragit mången; och den wårste kan ofta antaga gestalt af en ljusens Angel, för at årnå de nedrigaste affigter.

S. 8.

Manspersoner äro icke sällan besynnerliga och underliga Kreatur. — Ofta kunna de i hjertat högakta det hwad de med munnen tadla, och så twårtom. — Tro dem icke i allt.

Ofte brukar mången Yngling et löst och flämtande språk, blott för at derigenom ställa et ungt Fruntimmer, som han til äfventyrs redan fattat böjelse före, på prof; och jag har ofta sett det hafwa en olika werkan. — Jag erinrar mig en wiß ung Man, som på et förstått sätt gjorde sig lustig öfwer några Religions Puncter, och det i sin skönas närvaro. Under det han talte ganska tvetydigt om dygden, gaf han noga åkt på hwarje drag i hennes mine. Men den afswarsamma tystnad, som hon iakttog, och den rådnad, som hans oartiga tal förorsakade henne, gäfwö honom helt tydeligen tillkänna, huru litet han kunde winna hennes hjerta på detta sättet; och just i detta ögnablicket blef hon honom först rätt wördnadswärd. Han uplåste för henne sit ofkyldiga konstgrepp, och de delte sit hjerta och sin lycka med hwarandra. — Et helt annat tänkesätt wisade at annat Fruntimmer wid et dylikt tilfälle. Hon trodde sig böra öfwerse med sin unga älskares obetänksamma tal. Men då hennes bifall ökade hans förstådda fröhets, och han ännu fant henne estergifwen; så dömdo han ganska riktigt, at denna dåragtiga flickan lätteligen kunde förledas til laster. Han öfwer gaf henne dårföre. — Et märkwärdigt exempel för lättfinnige och älsfogsranke flickor! Wätte de dock litet besinna sig, och icke så lätt tro en Mansperson! — En Man, som söker sin wälfärd i egandet af en Maka, önskar sig naturligt wis finna dygd hos henne.

S. 10.

Afvisen icke det lof, som man skänker Er med en slags vartighet: Ert upförande kunde där igenom blifwa tadeladt. Men emottagen ock icke Manspersoners smickler med et altför benågit dra. En listig Yngling gör Er det ofta på Ert förstånds och Er åras bekostnad; och en Petitmaitre säger Er ofta i Romanska uttryck det, hwad han ock säger åt en Coquette, då han wil winna sina nedriga affigter med henne. I båda fallen måsten I förlora. Eron icke alltid, at den som måst smickrar Er, äfwen hyser den största aktningen för Er!

S. 11.

Det gifwes wiåa Manspersoner, som smickra Er, blott för at synas artige. Dese söka nästan at öfvertala hwarje Fruntimmer, som föreskommer dem, at hennes skönhet, hennes förstånd, hennes artighet, hennes smäl öfvergår alla andra Fruntimmers, och därför förebriaga allahanda söta ord; men då de åter komma i sina likars sällskap, göra sig lustige öfwer denna flickans lättrogenhet. — Angripen därför sådana falska personer med et bitande skämt; och jag går i god för, at I skolen nedtysta dem.

S. 12.

För all ting wakten Er för at för hastigt gifwa gehör åt Manspersoners kärleks förklaringar. Sjelfwa den artigaste Yngling kan där igenom blifwa en snara för Er dygd. En höflig afvarsamhet, hwarmed I afvisen dem, som

stidigt prata om kärlek för Er, skall bäst skydda Er för sådana anfall.

S. 13.

En blott fjäskande sällskapsman måste aldrig draga er uppmärksamhet på sig. At under et godt lynne skämta med en oärfaren flicka, och på det dyraste förfädra henne, at hon är artig, skön och rätt älskansvärd; därtill fordras icke mer än en måttelig talent af fjäskande artighet, och denna gåsivan kan ock et dumhufvud förwärfwa sig. — Gbren narr af en sådan söt småherre, ja skratten ut honom utan betänksande, och skonen honom icke. — Man skulle annars lika så lätt sätta misstroende til ert förstånd, som til hans.

S. 14.

Villåten ingen en frihet som öfverfrider den wanliga anständigheten, eller den en gång införda etiketten. Låt wara, at den wore i och för sig själf obetydelig; weten I då icke, at en stor del af båda könen är ganska benågen för at från det mindre sluta til det större? — I England t. ex. är det både wid ankomsten och bortgåendet et lofligt galanterie at samntaga en Dame och kyssa hennes kinder. Men hos oss, hwarest, om jag skall tala uprigtigt, ännu många grimaser råda i denna delen, äro de skönas kinder en Helgedom, som med stor waksamhet bewaras för Manspersoners läppar; ehuru man plågar göra mindre affeende på det, såsom jag tycker, långt friare och estertryckeligare språket med händerna. Jag wil icke afgöra h. w. i. k. endera af dessa båda scener

scener mer eller mindre strider mot et Fruntimmers delicateffe; dock är den sednare, i min tanke, den farligaste snara för deras känslors och deras seders renhet. Söken därför at åfwen å denna sidan sätta ert goda namn i säkerhet.

S. 15.

Men ännu mindre bören J gifwa anledning til sådana friheter, de måga ån synas aldrig så oskyldiga. Manspersonerna äro ganska benägne at til sin fördel betjena sig af alt hwad et Fruntimmer talar och gör. Skullen J wäl tro, at en person af ert slagte, som en gång i en Asssemblée hade föreslagit en pantlek, just därigenom råkade i misstänka för at wara et coquette Fruntimmer? —

S. 16.

För all ting bjuden til at råda öfwer hwarje upstigande lusta hos Er; eller om det icke är möjligt, så söken dock åtminstone til at förborga den för andra. — Härigenom wisen J Er wäl i masquerad gestalt; men detta lilla bedrägeriet kan ofta blifwa Er nyttigare, ehuru det just icke är alltid nödwändig; ty Manspersoner skratta ofta åt något af höflighet, och i samma ögnablick i sit hjerta föragta det, hwad de af et förstådt bifall skrattade åt.

S. 17.

Efter jag kom at tala om skratt och leende; så kan jag icke förtiga, hwad här faller mig in at säga Er. Skratten icke åt alt hwad som förekommer i et sällskap. J kännen ju Ordsprå-

ket: och i sanning, den som skrattar åt allting, förråder et ganska inkränkt förstånd.

S. 18.

Skratten aldrig med full halls. Et gapskratt är i alla förnuftigas ögon ganska oanståndigt för et artigt Fruntimmer.

S. 19.

Skratten ock icke åt tvetydigheter, hvilka plåga roa wisa sällskaper. — Att här skrattar, förråder Ert hjertas inre böjesser.

S. 20.

Hållen icke allt det för genie och qwickhet, hwad mången söker at roa et sällskap med. Det gifwes en wif slags vågta qwickhet eller findtlighet, som man ännu allenast i Småstäder och i mindre beleswade sällskaper anser för sinnrika infall; men är för Fruntimmer af känsla och smak så mycket oanståndigare, som skämt af denna art, blott til språket, och icke til meningen, skiljer sig från den ton, som råder bland gemena hopen. — Jag har så mycket swårare för at lära Er känna denna vågta qwickhet, som jag i wårt språk icke finner något uttryck, hwarmed jag kan gifwa dese lugheter nog träffande. Men då de såsom en sjelfswäldig Sjåwil susa omkring de unga skönas öron; så böra de bewåpna sig emot desamma med allswarsamhet och föragt. Er alltför lifliga inbillningskraft kunde annars lätteligen falla på at närmare undersöka dese farlige bilder, och så oförmåkt föra dem til hjertat. Med et ord; Wären sparsamme uti at skänka Ert

Ert bifall åt en skämtande qwickhet; men åt för-
nufstet eller åt et stadgad t wett mågen J skänka
det helt och hållit.

S. 21.

Göken aldrig at, såsom man kallar det, fö-
ra ordet i sällskaper, eller at genom mångpra-
tighet och et til äfventyrs illa påsande tal gifwa
sig mine af belåsenhet och insigter. J blifwen
därigenom ansedde för säfånglige och löjlige, och
icke mångpratighet, utan et ädelt tänkesätt är Ert
höns prydnad.

S. 22.

Talen aldrig i något sällskap om det, som
man allenast plågar säga hwarandra i brat, eller
det som man allenast talar med sin förrognaste.
Annars kan man lätteligen hålla Er för obetänk-
sam, eller åtminstone för squalleraktig.

S. 23.

Lysnen aldrig på personer, som tala något
med hwarandra i tysthet; eller nalkens icke dem,
som hwiska med hwarandra. En sådan vanständ-
ig nyfikenhet kunde göra Er löjelig, om icke al-
deles föragtelig.

S. 24.

De hemligheter, hwilka man förtror Er,
hören J icke en gång uptäcka för Era bästa wänner.
J skullen annars förråda en karaktère, som man
allmänt hatar, och göra, at man ock påbördade
Er det, hwad man til äfventyrs med rätta be-
skylter större delen af Ert hön före.

S. 25.

S. 25.

Swaller måste för all ting vara långt borta ifrån Er; ty denna fienden til all sällskaps-ro och samdrägtighet har redan gjort ert kön mycket förtret.

S. 26.

Fiendskap, tråtor, och andre med dessa förbundne odygder, måste aldrig få inrymme hos Er. — En arg och tråtosam qwinna är et oödeligt kreatur. När wreden en gång hos ert kön blir uptånd, så liknar han en håstigt låga, som alt förtärer. Beten J icke något medel at dämpa er wrede; så söken håldre enslighet och flynn umgänge; ty et af wrede uptåndt Fruntimmer upwåcker alltid affsy, och är den håfeligaste bild i naturen.

S. 27.

Et otåligt och knorrige wäsende är äfwen så anstödeligt, som wreden. Ja, en stådse olustig och misnögd person är ofta odrågeligare än en wredsam. Huru wedervårdig en sådan sinnesart är hos ert kön, kunnen J bäst sluta af det tadel den får, då den råder hos Manspersoner. — Men ofta, ganska ofta är den stönas ansigte, då hon träder in i et sällskap, så litet upklarnad, at man ej tydliggen kan se, huru hon nyss förut varit misnögd med Hårfriseuren eller spegeln.

S. 28.

Men för all ting wakten Er för at låta märka et sådant obehagligt lynne wid Spelbords
des

Det eller i Spel-sällskaper. — Det är ones
 Feligt, at hjertats böjelser på et utmärkt sätt wi-
 sa sig wid dessa tillfällen. I weten ju, at spel-
 sjukan och vinningslystnaden äro allenast et steg
 från hwarandra åtskilde; och huru lätt blir det
 icke här, at, om jag så får säga, gripa naturen i
 själswa gärningen. — Wi Manspersoner blifwa
 icke litet upmärksamme, när wi se, at spel-anden
 fått et så stort inrymme hos et Fruntimmer, at
 han sätter hennes bröst i upror, at han antänder
 hennes ögon, ur hwilka annars icke annat än
 ljufwa strålar framlyse, och förwandlar hennes
 eljest så angenåma röst i en ton, som wi knapt
 kunna fördraga hos den wildaste Man. — Wak-
 ten Er, at detta i sig sjelfst oskyldiga tidsfördrif
 icke hos Er wanstågas til en passion.

S. 29.

Blandan Er aldrig i sådana tal och saker,
 som öfvergår ert begrep. I förråden här
 en swaghet, som man icke kânt, om I tegat stilla.

S. 30.

Låten aldrig i blandade sällskaper moder
 och Fruntimmersputs blifwa föremålet för ert
 tal: förnuftige Manspersoner hålla et sådant sam-
 tal för ganska torrt och barnsligt, och den wackra
 wäderleken och moderna hafwa redan så för-
 lorat sit wärde i goda sällskaper, at allenast tank-
 löse språttökar och Fruntimmer, hwars förstånd
 har blifwit bildadt blott wid Toiletten, ännu
 kunna prata däröfver.

S. 31.

S. 31.

Et qwicket infall, hwaraf man allenast då och då betjenar sig, uplifwar talet: det öfwer-
 raffar underkundom på et åfwen så oförwäntadt
 som angenämt sätt. Men betjenar man sig där-
 af beständigt; så tröttar det och blir til slut wäm-
 jeligt, emedan det ändteligen förlorar sig i det
 torra och platta. Wären därföre i sällskaper spar-
 samme med Er findtlighet; men wisen et allfwar-
 samt och stadgadt wett desto oftare.

S. 32.

Men söken och icke at wilja lysa med Ert wett,
 och därigenom tilwälla Er något företräde. J
 kännen Ert slägtes afwundsjuka i denna delen,
 och andra Fruntimmer skulle aldrig förlåta Er et
 sådant upförande.

S. 33.

Ert goda namn winner alltid mer genom
 et allfwarfamt och sedigt upförande, än ge-
 nom en wanständig yrhet och wildhet. J bes-
 höfwen därföre icke hwarcken spela en stumm, eller
 och en twungen och blyg skönhets rolle. Ty i
 våra dagar förmodar man icke mer sådana gam-
 malmodiga upträden af et ungt Fruntimmer. Men
 J bören och alltid betänka, at Er minsta rörelse
 eller gärning ådrager sig Manspersoners upmärks-
 samhet. Wären således försigtige; och på mina
 ord, kunnen J af en Ynglings upförande emot
 Er, sluta til Ert egit. —

S. 34.

Er lilla, dock anständiga förbehållsamhet i sällskaper, lårer wäl, efter wår tids fördärfwade smak, icke upwäcka den förnöjelse hos wårt kön, som det så kallade fria wäsendet, glättighet och lustighet förordfakar. Men under denna lustighet och frihet framsmyga sig många obetänksamma ord och åthäswor, som icke undfly wår upmärksamhet, och hwilka wi hålla för det hwad de werkelige äro. — Här är man i fara för at blifwa et föremål för Stadens åtlöje.

S. 35.

En werkelig högaktning är alltid belöning för sedighet och dygd; och denna warar längre än det usla bifall, som en coquette förwårswar sig. — Så snart njutandet af et ting redan blandsar sig med önskan efter det samma; så har detta Tinget icke så mycket wärde hos mig, som et annat, efter hwilket jag länge wäntat; den försakelse, som det kostat mig, gör det mig så mycket skattbarare. Med en coquette delar man wäl sången, men icke namnet; allenast en dygdig flicka, som genom et lagligt band blifwit min, gör mit lif lyckligt.

S. 36.

I walet af Er Klädebonad wisar sig Er smak; och inrättandet af densamma uttrycker Ert hjertas inre. — I weten ju, at man känner fogeln på dess fjädrar.

S. 37.

En snygg och simpel Klädebonad är alltid mer behaglig och intagande, än en för mycket konstlad och utstrad. — Den sednare är allenast för ögat; den förra är mera för smaken. Et stönt fruntimmer har alltid behagelighet i sig sjelf, och behöfwer icke låna någon grantåt för at öka densamma. En ful person i lysande Klädnad är icke säker för at blifwa utstrattad.

S. 38.

Jag har lärt känna Fruntimmer, som tillbringa hela förmiddagen wid sin Toilette; och då jag ser dem i sällskaper, finner jag dock icke mer smak i deras puts, än hos andra, som knapt hafwa använt en liten stund på sådant arbete. War det till äfventyrs såfånglighet, som förordsakade en så lång morgon-sysla? Nej! skulle man wäl tro mig? Putsstugan war en Audiens-sal för Språttökar och dylika småherrar, hvilka här sökte fördrifwa sin ledsnad. Ja, hwad skulle jag wäl göra alla morgnar, om jag icke hade at sysselsätta mig med puts? har jag hört mången säga. Galanterie-handlarne och de unge Herrarna, som så gerna upwakta oss wid Toiletten, måste hjulpa oss at med sina fjollerier fördrifwa tiden til dess visire-stunderna infalla. — Men är wäl detta tidsfördrif så beklafad, at det ock kan lånda til någon minsta werkelig fördel? — Skal jag tala uprigtigt, så måste jag säga, at jag sällan sett så wäl inwattade

tade Matvagns-bord hos Fruntimmer af medel-
stånd, som hos andra af högre rang och börd.
Lushålls-angelägenheterna, hwilka de förre
til äfventyrs med mindre twång underkasta sig,
förbjuda dem wäl de stora Toiletter, som de sed-
nare tillåta sig.

§. 39.

Renlighet är et Fruntimmers största pry-
nad. Denna är mer wärd än alla konstlade
granlåter. En osnygg klädning förräder alltid en
känslolös och oordentelig själ. — Och et smut-
tigt Fruntimmer — jag kan icke afmåla en så
håpelig bild.

§. 40.

Söken aldrig en förtjenst uti at upfinna
nya moder. Osverlemnen denna åran håldre
åt putsmakarens insigter. Men då de en gång
äro upfundne, och man redan tåmmeligen all-
månt antagit dem, bören J och antaga dem.
Man bör härutinnan hwarken wara den förste
eller den sidste; annars gör man sig löselig där-
igenom, at man utmärker sig framför andra.

§. 41.

Så högeligen än mången författare ifrat
mot moderna; så förekommer mig dock mod-
sjukan, som redan är för mycket rådande at hon
skulle kunna utrotas, på en drågeligare sida. Och
jag påstår, at moderna kunna allt för wäl bestå
med et dygdigt Fruntimmers karaktere. Ofta är
den alfwarsammaste klädning allenast en masque
B 2 för

för de fåfängeligaste böjelser, och ännu har ingen gjort et måtteligt bruk af et ting til en förbrytelse.

S. 42.

Från de sällskaper, hwilka J wälken Er, sluter man til Er sjelf. Fransosen säger därföre: Tala om för mig hwilka wänner du äger, så wil jag strax säga dig, hwad du är för en. J bören således göra et försigtigt wal.

S. 43.

J Ert dageliga umgänge mågen J därföre wälja sådana sällskaper, som äro Er anständige och wärdige. Bekantskap med de förnåmde gör oss ära: men umgänge med personer af wårt stånd förskaffar oss förnøjelse.

S. 44.

Bemöten alla dem som äro under Er med höfslighet, på det man icke må hålla Er för stålt och högmödig; men undwiken ock, så mycket möjligt är, en alt för stor bekantskap med dem. Medlåten Er icke för mycket til sådana personer, och gör dem icke til Era förtrogne. — Så stilsjaktige de äro med Er til födsel, så stilsjaktige äro de ock med Er til tänkesätt, upfostran och umganges-art. — D därföre är det bättre, om J sorgfälligt afhållen Er från et sådant sällskap.

S. 45.

En obfwerwinnerlig benågenhet til pratsamhet, och det därmed förenada högmodet at alltid wilja

wilja gifwa ton i sällskaper, förleder många annars artiga Fruntimmer at förgåta sit köns sanna åra, och begifwa sig i umgänge med personer af sämre upfostrar, af ganska medelmåttiga seder, och af ännu medelmåttigare förstånd; och jag har funnit, at icke brist på upfostran eller brist på wett, utan blott den stolta tanken, at wara den förnämsta i sådana sällskaper, förleder många fruntimmer til et så uselt wal. Men huru orimligt är det icke, at wara åregirig, och dock nöja sig blott med sådant folks bifall, hwars omdömen icke en gång komma i något betraktande! Eron J mig, både smaken och hjertat blifwa genom sådant öfwerdrifwit smicker fördärwade; och fölghden är den, at man gärna skyr umgänge med sådana Fruntimmer, hwars låga årelyfnad man icke kan tillfridsstålla. —

S. 46.

Men wäkten Er ännu mer för alt för mycken förerrolighet med Era betjenter: J förloren härwid ganska mycket. Dock bören J icke bemöta dem hårdt eller föragtligt. Ty utom det, at J därigenom gjorden deras öde, som annars i sig sjelf är swårt nog, ännu swårare och odrågeligare, så skullen J ock blottstålla Er för deras hat och baktal. Wären således höflige i Ert tal med dem, måttlige i Era förebråller, saktmodige och wänlige i Era befallningar: och J skolen då förwårfsa Er deras kärlek och högsaktning. — Men öfwerlemnem Er icke, såsom det ofta och på mångahanda sätt ske kan, i Ert Tjensthjons wäld; inlåten Er icke i långa

och förtroliga samtal med dem. — J bören tillfridsställa Er nyfikenhet på et bättre sätt, och till Ert tidsfördrif wälja anständigare föremål. Etsken icke at låta ur dem något, och berättat dem aldrig något, som för sådant folk bör wara en hemlighet. Deras släta upfostran inskränker merendels deras förstånd för mycket, och deras usla omständigheter fördärwa gemensligen deras seder. Undwiken således alt förtroligt umgänge med dem, och förgåten icke aldeles det afstånd, som är emellan Er och dem.

S. 47.

Era Lekt-systrar måste nödwändigt wara åtminstone af lika seder, och af lika tänkesätt med Er. Ja, de böra i wiska stycken öfwerträffa Er, på det J altid mågen hafwa goda mönster för ögonen, efter hwilka J mer och mer kunnen danna Er. Då kunnen J öfwen under Era lektar förwårwa Er de egenskaper, som anstå Ert stånd och Er födsel.

S. 48.

Öfwen sällskaper af alfvarsammare och mognare tänkesätt förskaffa Er mycken nytta. Låten dem därfore öfta med Era ungdoms nöjen omwäyla, och umgås understundom med personer, som äro äldre än J. Deras exempel skola lära Er, huru J skolen stika Er i framtiden. Men undflyn för all ting den lättfinnigare delen af Ert kön. Detta umgånget skulle kosta Er åra, om än Er dygd därwid kunde genom et underwerk räddas.

S. 49.

S. 49.

Den som känner desse lättfärdige Creaturens ränker, wet ock, at de, utom den gåfwan at recommendera sig, i högsta grad besitta den konsten at förstålla sig. Och för huru många farror blir här icke Er dygd utsatt före, om J icke gifwen akt på de åtskilliga gestalter, under hwilka en coquette wisar sig! — At utstudera alla deras wändningar och känna deras konstgrep; därtil hörer mer klohet, mer urskillningskraft, än man kan wänta af et ungt Fruntimmer. Ty den begärelse, som en sådan person äger at behaga hwar Man, ingifwer henne ofta medel, hwilka kunna undgå de skarpsyntaste Manspersoners upmärksamhet; och skulle wäl et ungt Fruntimmer, hwars dygd ännu är så oförfaren, äga styrka och mod nog at i en så farlig belägenhet segra? — Jag wil öfwerlämna denna frågan til Ert egit afgörande.

S. 50.

Mit råd är: Flyn, flyn lösagtige sällskaper. Men wisen ock alltid mot et i denna delen förfördt Fruntimmer mer medlidande, än föragt. Man säger i et Ordspråk: Afwen den bästa skaplar; och hwad skullen J wäl, i en så oangenäm belägenhet önska Er? — Jag åtminstone gör mig ingen stor tanke om et sådant Fruntimmers dygd, som utan skonsmål och med häftig ifwer smådar öfwer et sådant felsteg. Ofta äro nedriga passioner driffjädarne til en sådan skenhetlig ifwer; och jag har mer än en gång funnit, at Fruntimmer, som i hemlighet gjort sig delakti-

ga i samma fördomesse, ganska hetsigt ifrat mot denna lättfärdiga delen af sit kön; och det blott för at under detta sken af dygd, likasom bakom en förmur, förborga sina hemsynder. Den största klofhet, som de i et sådant läge kunde wisa, wore efter min tanke, at de, då det taltes om sådana ting, tego helt stilla; hwarken lastade eller ursäktade den felande, och håldre på nåd eller onåd öfwerlämnade den åt Manspersonernas om-döme.

S. 51.

Men då jag warnar Er för den lättfinniga delen af Er köen; så fordrar jag, at I på et wärdigt sätt söken til at förwårswa och bibehålla en god reputation. — Jag fruktar wäl icke, at I, som ägen så sin känsla af dygd, skullen och allenast i ringaste måttön öfwerträda den regel, som jag här föreskrifwit: Afwen det minsta felsteg härutinnan är redan i Era tankar för lågt och nedrigt, at I någonsin skulle kunna lemna det et ögnablicks bifall; — men en Flicka, som med lika lockande mine ser på hwarje Mansperson; som tåflar om et allmänt tilbedjande; som blottställer sig för hwarje lystert öga; som genom sina retelser söker at ådraga sig hwarje ynglings upmärksamhet; en sådan Flicka, säger jag, kan allenast upwäcka en låg passion, men icke röra hjertat. Och då de ömre känslor hos et sådant Fruntimmer blifwit förslappade eller bortstämde genom det snickeraktiga wäsende, som det want sig wid; så kan det af en Mansperson icke wänta mer, än högst en falsk eller grof och kall tilgiftighet.

S. 52.

Flyn således coquetterie, men fallen där-
emot icke i et motsatt fel; jag menar: blifwen
icke skygge och rädde för mit slägte, eller
wisn Er icke för kallfinnige mot detsam-
ma. En sådan kallfinnighet och skygghet, då den
icke härörer från en naturlig phlegma eller en wis
naturlig rädsla, hålle wi Manspersoner utan all in-
skränkning för intet annat än en usel förstållning;
de måge annars komma från skrymtan, högmod, e-
gensinnighet, eller hwarifrån de komma må. War
skrymtan grunden därtill, och J låten masquen under-
stundom falla; så kommen J rätt illa därifrån. War
det åter högmod eller egensinnighet, som förledde
Er at antaga en sådan gestalt; så skrifwer man
detta felet på Ert förstånds räkning. — Et rätt
dygdigt Fruntimmer faller aldrig på sådan swag-
het.

S. 53.

Wackten Er i sällskaper för alt hwad man
kallar oansständigt. Bemöten hwar och en med
tillbörlig aktning, med den älskanswärda wänlig-
het, som gör unga Fruntimmer för oss Mans-
personer så behageliga, och föragta ingen blott
för brist på yttre wärdighet. I Ryssland, sä-
ger en wis Författare, tager man emot en
Man efter hans Rock; men följer honom
til wägs efter hans förtjenst. Och så lä-
ren J ock at skilja den sanna förtjensten från den
förståldta och lånta. Icke kläderna, utan en
Mans rättsskaffenhet och tänkesätt måste upwäcka
Er högaktning för honom. För all ting bören J
wakta

wackta Er för den högst oanståndiga och hos unga Fruntimmer gerna råddande wanan at hemligen skratta och hwiska öfwer alt hwad de se och höra. Et sådant upförande är altid et brott mot hwar och en af Ert sällskap, ehuru man wäl wet, at det merendels är barnslighet och oförstånd.

S. 54.

Ufwen i Er ställning och i Er mine bören J icke antaga något tilgjordt, konstlat och affecterad; ty alt hwad som icke är fritt och naturligt, stöter altid ögat. Minen, säger man, är hjertats spegel; och om den ock icke altid wore det, så är den dock det i wiså fall. En Mans stälta mine lemnar öf icke länge i twiswel om hans karakter: men ännu mindre kan man se et coquett Fruntimmers fräcka ansigte utan at uptäcka hennes hemliga affigter. — Ur hjertats beskaffenhet god; hwarföre skall man då wanställa den genom en ofta wangenäm mine? Men är hjertat werkeligen ondt; hwarföre wil man då genom en så widrig ögonens ställning och så obehageliga grimacer uptäcka det för hela werlden? Jag kan werkeligen icke inse affigten med et så underligt upförande hos Fruntimmer. Wi Manspersoner smickre öf merendels, at i Ert köns blickar finna det kärleksrika, behageliga och milda. Wisen öf därföre i Er mine, så mycket möjligt är, desse små gracier; de skönas stumma rådgifware, jag menar: Spegeln, skall härutinnan icke neka Er sin hjelp.

S. 55.

Men hwad Er kroppsställning beträffar, bören J icke blott rådfråga spegeln. J bören ock icke förgåta Konsten. — Denna skall äfwen genom sin fullkomlighet bidra till att göra Ert upförande anständigt och wackert. Detta sker genom dansande. --- Det hörer icke mig till att gå in i någon widlyftig undersökning om denna konstens werkan på sederna; äfwen så litet, som det är min sak att gifwa regler för densamma. Jag betraktar henne allenast såsom et medel att göra våra miner och kroppsställningar anständiga och behageliga, och till detta ändamål är den aldeles nödwändig.

S. 56.

Skönhet och fågring är en stor Himmelens gåf, men hörer till de ting, som äro förgängeligheten underkastade. Wären således icke stälte däröfwer. — Skönheten allena är icke i stånd att snärja en förnuftig Man; den måste wara förenad med några långt älskanswärdare och dyrbarare egenskaper, om den skall kunna bestå i hans wal.

S. 57.

Tillåten mig att jag något närmare beskriwer för Er dessa egenskaper. De äro några fördelar, som hwarken en tilfällighet eller tiden sjelf kan beröfwa Er, och hwilka, icke såsom Era ögons eld, och såsom Era kinders skönhet, behöfwa frukta för någon förwandling. De äro, utom
Er

Er dygd, förtjensten. — En förmån, som J
allenast genom Era själa-krafters förådlande kun-
nen förwärfwa Er.

S. 58.

J märken til äfventyrs redan, at jag här
kommer at nämna något om Grunttimmers Kun-
skaper och insikter. Ja wäl! Men jag wil
här icke nämna allt, utan blott det, som jag an-
ser för nödwändigast. Här hafwen J således
mina tankar i denna delen, hwilka jag med min
wanliga frimodighet yttrar för Er.

S. 59.

När jag talar om Grunttimmers Kunskaper
och insigter; så förstår jag härunder blott så-
dana Kunskaper, som egenteligen passa sig för
detta könet. Et Grunttimmer, som, så snart det
öpnar sin mun, ständigt andas idel lärdom, och
wil swatza om en Wolf, Newton eller Leib-
nitz, förefommer mig äfwen så löjeligt, som om
jag finge se en karl sitta och knyppla, sy Tam-
bour-söm eller sticka Strumpor.

60.

Då det gifwes Föråldrar, hwars upfo-
strings-reglor ofta äro ganska besynnerliga;
så träffar dem ock wårt tadel med all rätt. —
Somlige ibland dem inskränka all den underwis-
ning, som de låta gifwa sina döttrar, blott til sy,
sticka, knyppla, eller ock förestå hushållnin-
gen, hwilket sednare de åter inskränka blott til
de

de syflor, som egenteligen tillkomma Huspigian. — Och med dessa, efter mångas tanka, wäl upfostrade döttrar, wil man göra en Mansperson lycklig! — Mannens tillkommande hustru blir tillika hans första Huspiga. — Andre göra sig lustige öfwer en så enfsaldig upfostran; de wilja sätta sig öfwer så låga wanor, och låta sit unga Fruntimmer blanda sig i Mansfolkens affairer: de låta underwisa det i alla möjliga wetenskaper, eller rättare sagt, fuska. — Bliv den förra sin Mans första Huspiga; så blir den sednare en narr, som wil råda öfwer honom med sin förmenta kloshet och lärdom.

S. 61.

Skall et ungt Fruntimmers underwisning blifwa inskränkt inom des köns egenteliga wetenskaper; så höra därtill naturligen goda och angenäma seder, och et ganska stilla och indragit lefnadsfatt. Hvad små Städer beträffar, lemnar jag därhån; men i stora Städer och ibland Manspersoner af wårt Århundrad, måste et Fruntimmer, utom dygd, äfwen åga et uplyst förstånd och et stadgat wett. — Men detta får man icke blott genom synålen och kokboken. De äro i detta fall twänne helt umbärlige ting, ehuru stort wärde de annars åga.

S. 62.

Hwad Synålens bruk beträffar, kan jag icke mycket yttra mig deröfwer. Detta göromålet hörer egenteligen til Fruntimmerens omdöme. En klok Moder, som wet at rätt indela sin Dötters

ters timmar om dagen, låter wist icke sina barn aldeles förgåta en konst, som i alla tider haft sin nytta och sit wärde. Ty äfwen Damer af första rangen hafwa icke trott sig förnedras deris genom, at de syfellsatt sig med allahanda handa-slögder: och en timma, som tilbringas wid Sy-bogen, är ostridigt bättre använd, än den, som tilbringas med at titta ut genom fenstren, och at putsa sig.

S. 63.

En flok Hushållning har en stor inflytning på wår tilgång och förmögenhet, at den sednare omöjneligen kan bestå utan den förra. Hitintills har man ock ansett Hushållningens förestående inom huset för Er köns förnämligsta syftla; och icke rang, icke öfwerflöd och rikedom hafwa någonsin urskuldad dem, som försummat sin hushållning. Et flokt förwaltande af densamma intager således en wiktig plats bland Edra lysande egenheter och utgör en hufwudsakelig del af Er förtjenst. En Man, som sjelf håller räkning öfwer mjölk och ost, som ständigt bärer wisthus-nyckeln i sin ficka, och alltid har kokstefwen i handen, kallar man med rätta en Grytsnok. Wistas han mer i köket och i wisthuset, än i sit Ambetsrum; så förtjenar han at hedras med et köks-förkläde. Denna dragt påfar sig just för hans syflor; ty hushålls-wäsendet, hörer egenteligen Fruntimren til. — Gör Ni en gång detta bekymret om händer, så använd all Er flit, all Er upmärksamhet, och sätt hela Er åra uti des trogna förwaltande. J
bören

bören noga afväga utgifter och inkomster, stånd och förmögenhet mot hwarandra, och håldre indraga och förkorta något af de förra, än af de sednare; ty den skammen, at man öfwerträffas af andra i onödiga omkostnader och galanterier, är ellenast en skugga mot den grämelsen, at se sig i brist af det nödwändiga. Och så sant det är, at et Fruntimmers förnuftiga sparsamhet och hushållning fördubblar Mannens slit; så wist är det äfwen, at motsatsen förorsakar kallförsinnighet, olust, och gör den bästa man trög och orklös.

S. 64.

En egenkap, som jag aldrumast skulle recommendera Er, om jag icke redan satte den förut, wore den, at I besliten Er om en alfwarlig och oskrymtad Religion. — Tänken icke, at wördnad för denna bästa Ledaren på vår lefnads wäg allenast faller på små själar. En sådan tanke, om I bysten den såsom Fruntimmer, skulle älenast göra Er föragtlig hos mitt kön; ty til och med de lättförsinnigaste Manspersoner, om de ock icke alltid tilstå det, tycka så mycket mer om känslan af Religion hos et ungt Fruntimmer, som wi alla wete, huru denna känsla just tillika uttrycker des öfriga känslor och tänkesätt, och wi tillika äro öfvertygade, at en Husfru utan Religion icke kan wara dygdig. — Låten derföre Era tankar redan i Er ungdoms währ wänjas wid den ädla grundsats, at I ären skapade til någon högre affigt, än at blott wara oberäknsamme människors beundran. Besliten Er för all ting om at få en grundelig insigt

figt i denna för oss människor oumbärligaste wä-
 tenskap. Icke okunnighet, wantrö och förställ-
 ning; utan Ert hjertas och Ert förstånds bifall
 måste öfvertyga Er om Er Religions förträf-
 lighet och höga wärde, och bägge skola icke ne-
 ka Er detsamma. — I behöfwen icke tro, at
 I, för at åga Religion, bören antaga en Munn-
 nas swärmodiga mine, som under et twungit sken
 af en gammal Abbedisa ofta spelar et ungt Hel-
 gons rolle. — Nej, denna wisa Ledarens af-
 sigt går allenast derpå ut, at tygla våra passio-
 ner, och at genom måttlighet och ordentlighet
 lära oss rätt njuta och smaka detta lifwets nö-
 jen. Långt ifrån at förmena oss desamma, til-
 bjuder han oss dem allenast i et rikare mått; af-
 wen derigenom, at han ofta inifrån dem.
 — En i otid wisad fromhet är icke annat än et
 andäcktigt utwärtens sken, och detta bören I
 ju undfly! Man kan ock här lätt förfalla på det
 orimliga och löjeliga. En mjåltssjut President
 i et wißt Collegium war et ordspråk för hela
 Staden, emedan han altid, då han skulle exa-
 minera unga Jurister, först förestälde dem dessa
 frågor: Ären I ännu i nådeståndet? Ären I
 ännu bland de utwaldas antal? Ären I
 ock beredde at dö? m. m. d. — Hvem ser
 icke huru otidige och orimliga sådane frågor wo-
 ro af en sådan Man, och wid et sådant tilfälle?

S. 65.

Swad jag widare anser för Ert köns för-
 nämsta göromål, är goda Böckers läsande.
 Sköna och witttra Skrifter, bilda både Ert wett
 och

och Er smak. De utwidga Er kunskap, som annars til äfventyrs skulle blifwa för mycket in-
 fränkt. Wärdet af sådane insigter, hwilka man
 hämtar utur Böcker, är dock lika så olika och
 åtskillig, som Böckerna sjelfwa. Icke hwar och
 en witter Lecture är tillika nyttig. Jag wil
 närmare förklara mig häröfwer.

S. 66.

En stark och liflig inbillningskraft synes wa-
 ra en egenkap, som i synnerhet tilhörer Ert kön.
 För at förnöja denna, wälja många af Er hållt
 sådana skrifter, som smickra Passionerna och för-
 tjusa hjertat. Men de äro ofta så mycket skade-
 ligare, som de genom sit fördolda gift oförmärkt
 döda all känsla för dygd och oskuld. Och hit
 höra större delen af våra Romaner, hwilka wa-
 ra Fruntimmer så begärligt läsa. Deras wär-
 de är ganska åtskilligt, och det fordras mycken
 urfillning och försigtighet at här göra et rätt ur-
 wal. En uplyst wäns mogna råd är här högst
 nödigt.

S. 67.

Wilien J skaffa Er själ en wiß förnöjande
 behaglighet och wällust; så tilbjuder sig Skalde-
 Konsten at långt mer bidraga til Era tankars
 förädlande och uplystande, och at göra Ert hjer-
 ta ömt och känslofullt. — Til äfventyrs be-
 hagar Er denna konst aldramäst. Men äfwen
 är här en pålitelig wäns råd af nöden. —
 Icke hwar och en Skaldedickt har prägel af den
 fina ömhet, som så mycket behagar, och som o-
 skul-

skulden utan all fara törs genomblådra. —
 Wackten Er för de Gracier, som lura på Er
 dygd.

S. 68.

Periodiska SkrifTERS läsande är ofta så
 begärligt hos Ert kön, at J ofta, tillåten mig
 at säga det, föreragen en sådan läsning utan allt
 urmal. Det afwärlande, som finnes i sådana
 skrifter, då de merendels innehålla något nytt och
 öwäntadt, är, säger man, ordsaken härtill. Jag
 tadlar icke Er böjselle för dese skrifter, när de
 bidraga til at bilda Era seder, allenast de icke
 förderfwa smaken. Torra moraliska Sententier,
 förestälte i en släpande och matt ton, äro sans-
 nerligen icke det, som jag wille gifwa Er i han-
 den för at bilda Er smak. — Dock gifwas
 ock här undantag, dem allenast en god urkfäning
 göra kan.

S. 69.

Theatern, när den, utan at utmärka sig
 genom dårskaper och gwickspel, eller genom en
 dum och usel qwickhet, listigen afmålar dygden
 och lasten, får werkeligen gestalt af en Sedes-
 skola. — Jag recommenderar Er honom dårför-
 re, icke blott såsom et tidsfördrif, utan såsom en
 moralisk underwisning.

S. 70.

Et prydeligt och angenämt skriffätt hörer
 afwen så wäl til Ert, som mit köns goda talens-
 ter

ter, i synnerhet i våra tider; och äfwen härutinnan felas icke på goda mönster, efter hwilka J kunnen bilda Er. —

S. 71.

Historien och Geographien höra icke mindre til de wetenskaper, som böra pryda et Fruntimmer och rigta des förstånd med nyttiga insigter. — En wiß Fransysk Författare, som nyliigen har uppgifwit en plan, hwarester Fruntimmer böra lära Historien, fordrar, at man, då man håller föreläsningar öfwer densamma, har det Landets Charta til hands, hwaröfwer man läser, och därigenom lifligare och tydeligare inpräglar ideen därom. — Denna tanke är så wißda jag wet ny, och en sådan plan är wißerligen förträffelig.

S. 72.

Öbland de sköna konster, som man wäntar af et ungt Fruntimmer, råknar jag ock hufwudsakeligen Musiquen. — ”Tonerna, säger Batteur, äro hjertats organer: de röra, de winna, de öspertala oss, och gå utan omswep til hjertat.” Är detta sant, så törs jag nästan säga, at man gör rätt, då man icke har mycket förtroende til de Fruntimmers känslor, som äro helt kall sinnige för Musiquen. —

S. 73.

Ritning och Musique stå i så nära förbindesse med hwarandra, at de nästan fordra et

och samma snille. I sjelfwa werket är ock den förra så mycket mer at recommendera, som den icke allenast bildar smaken, war och förnöjer, utan ock wid wisa Fruntimmers arbeten är aldeles nödwändig. —

S. 74.

Modet och nästan et allmänt bruk har ock nu gjort det Fransyska Språkets lärande aldeles oundärligt för et Fruntimmer af stånd. — Jag wil ock därföre icke tadla det, utan hållre anse det såsom en för Ert kön hedrande ta-
lent.

S. 75.

Dock, så mycket ock desse Kunskaper rikta Ert förstånd; så äro de allenast fullkomligheter, hwilka, om jag skall tala uprigtigt, blott lya för werlden. Men det gifwes ännu andre wetenskaper, som äro mer nödwändige och skattbare, jag menar wetenskaper för hjerrat. — Och jag tror, at ibland alla wetenskaper, är ingen så nödwändig för et ungt Fruntimmer, som den, hwilken angår des tilkommande ständs skyldigheter. — Denna tanke torde wäl kanke af wårt lätt sinniga Århundrade räknas ibland de barnsliga och onyttiga, emedan man icke en gång wil tänka därpå, at försummandet af en sådan förberedelse skadar våra allmänna plikter, i det at detta tänkesätt fortplantas på våra barn och efterkommande slägte från slägte. — Men jag måste dock äfwen härutinnan yppa Er mina tankar.

S. 76.

S. 76.

Det goda så wäl som det onda, hwilket man träffar hos unga Husfrur, skall, såsom många gista Männer påstå, äga sin grund blott i de begrep och föreställningar, som Mödrarne gifwa sina döttrar om ägta ståndet. — Har nu söta Mamma aldrig brytt sig om at wara rätt öm och trogen mot sin Man; hwad är då naturligare, än at hon ock för sin dotter, (om icke just med regler, dock med sit exempel) afmålar ägta ståndet såsom et frihets=stånd, hwaruti man kan göra hwad man behagar? — Knapt har den läragtiga döttren inför Altarets fot afslagt sin trohets=ed, förr än hon troget utöfwar sin wårda Mammans sköna grundsatser, och Bruden blir straxt efter Brölloppet en plågande Allecto. —

S. 77.

Men icke alla Männer äro så enfaldige, at de wid ägta bandets knytande förgåta all försigtighet. — Erfarenheten är på min sida, då jag påstår, at Fruntimren wid denna förbindelse alltid wåga långt mer, än Manspersonerna. De öfwerlämna, at jag så må säga, hela deras lycka i sina Männers händer; de borde ock där före wid sit wal bruka all möjelig försigtighet.

S. 78.

Wil man göra et lyckligt gifte, säger Rousseau, så bör man wakta sig för misbruk och sätta sig öfwer fördomar. Man bör rådfråga Naturen, eller smakens, lynnets, känslornas och

sinneas öfwerensstämmelse, och icke se på människors inträttningar, bruk och wanor. — Och hwad wore då egenteligen en Mesalliance? — Wisserligen något helt annat, än hwad man gemensligen plågar förstå med detta ordet! — Det är sant, ganska många betjena sig af detta uttryck, och allenast få känna dess rätta betydelse. Ofta söker man mislyckade ägtenskaper där, hwaräst inga äro; och ofta äro de i själwa werket där, hwaräst man icke tror sig finna några. —

S. 79.

Wisjen J göra et lyckligt wal; så måsten J nödwändigt först söka Ert hjertas samtycke därtill. Utan Ert eget bifall, är Er kärlek onaturlig; och at gista sig blott på måfå, är alltid farligt. —

S. 80.

Gillar Ert hjerta walet, och J finnen hos Er en verkelig böjelse för den Mansperson, som anmält sig hos Er; så är Ert förnuft den andra rådgifwaren, til hwilken J bören wända Er. Rådfrågen det, men waken Er, at icke någon passion oförmärkt insmyger sig med, och förwillar hela rådplågingen; och då ären J icke säker för at blifwa en slaf af Era förwillade känslor. —

S. 81.

Föräldrar och Förmyndare böra ock ofeligen härutinnan rådfrågas. Tala därföre med dem här om öppen hjertigt, innan J ännu gifwit Er

Er Friare det minsta hopp. Deras omdömen kunna här wara til stor nytta för Er. I åren ännu utan all erfarenhet; men de kunna så mycket bättre råda Er, som deras råd merendels grunda sig på egen erfarenhet.

S. 82.

Vi Manspersoner wälja en Flicka merendels af twänne ordsaker. Antingen sker det af böjelse, eller af interesse.

S. 83.

Wår lycka, wår egen fördel, eller det hwad man här kallar sit interesse, har en ganska widlyftig betydelse, och sträcker sig icke blott til det hwad man kallar hemgifte. Det innefattar och tusende andra ting under sig, dem jag här alla icke nämna kan. Jag wet, at en af mina wänner gifte sig en gång med en Flicka, blott för at bekomma goda Swärföräldrar; och han förklarade detta ordet lycka eller interesse tämmeligen löjligt. — Här bören I derföre hafwa noga åkt på den Mannens affigter, som friar til Er: annars kunnen I lätteligen komma til Forta härwid. Dock råder jag Er, at icke förfara alt för strängt härutinnan. Om I för Era penningar och Er förmögenhet kunnen tillköpa Er hans kärlek, trohet, och et godt och ädelt bemötande; så hafwen I icke betalt för dyrt —.

S. 84.

Jag har varit witne, icke til en, utan fle-
re ägta förbindelser, hwarwid man hufvudsakeli-
gen sett på yttre fördelar: börd, stånd och för-
mogenhet. Bøjelse och Tycke, om det nå-
gonsin kom i något betraktande, så war det, det
sista; och efter dessa grundreglor blifwa twänne
personer med hwarandra för ewigt förbundne! —
Swad är fölgden häraf? Jo bägge Makarne, då
de ej kunna harmonisera, fortsätta hwar för sig
det en gång begynte upbyggeliga lefnadsättet, och
den ena förbittrar den andras lif. —

S. 85.

Jag wet nog, at en Manspersons yttre
anseende gör ofta det starkaste intryck på Ett
kön; men J gören rätt illa, om J låten Ett
wal endast bero härpå. J bören söka til at på
alt sätt, äfwen genom oskyldiga konstgrej, lära
känna den Mannens inre Karakter, med hwil-
ken J tänken förbinda Er, för at kunna göra
en jämförelse emellan honom och Er. Därföre
önskar jag, at man icke så mycket hastade med
den så kallade förlofningen. — Wi Mans-
personer äga och under wår frie-tid en äfwen så
god förställnings-konst, som Fruntimren. Men
et längre umgänge med hwarandra före förlof-
ningen, i synnerhet när man å båda sidor sorg-
fälligt förborgar sina affigter, uptäcker underfund-
dom det, som man för sent uptäcker efter Gifter-
målet, och just det, som ofta förordssakar så män-
ga olyckliga Ugtenskaper.

S. 86.

Ätfordr hastiga Giftermål lyckas sällan. Ofta är skillnaden imellan det, hwad wi wäntade, och hwad wi werkeligen finna hos den älskade personen alt för stor, och hwad följer där af? J weten ju, at de naturligaste fölghder af et sådant förhastadt wal icke äro andra, än missförstånd och fallsinnighet. Mannen ledsnar i sin Fruus sällskap, och Fruen får migraine, eller huru det onda annars må heta, som i dylikt fall plågar träffa unga Fruar. Det är en stor lycka, om inga wärre olågenheter följa därpå. —

S. 87.

Bemöten ingen af Era Friare med föragt, han må förefalla Er aldrig så obehagelig. De förnuftige sluta från detta Ert upförande til Ert förstånd och hjerta, och de låra då icke göra sig något fördelaktigt begrep om dem båda.

S. 88.

Jag har kânt många personer af Ert kön, som waktadt de beslut de längesedan fattadt, dock dragit länge ut på tiden med at gifwa sit ja, emedan de trott det lända sig til någon åra, at göra sin Friares ärende mödosamt och widlystigt. Jag råder Er, at J waken Er för detta falska högmodet. — Jag har, tron J mig, mer än en gång sett, huru sådana Herrskarinnor icke långt därefter blifwit de största slafswinnor; och det har åfwen mött mig sådana fall, då förtjenste och älskanswärde Manspersoner, ledsne öfwer

et så långsamt frieri, börjat föragta den, som de tillförene älskat.

S. 89.

En annan redan gammal chimaire, som ännu råder hos Ert kön, är den, at man söker en slags åra uti at hafwa många Friare; och jag har funnit, at sjelfwa de dygdigaste bland våra Fruntimmer icke alltid äro frie därpå. — Den så smickrande tanken, at hafwa gifwit så mången wärdig Man Eorgen, eller ock hafwa gjort sin Friare sig så wändeligt förbunden, då man för hans skull upoffrat en annan, förleder ofta unga och wärfarna Fruntimmer til denna underliga phantasi. Men huru mycket förloren jag icke genom et sådant tänkesätt hos dem af mit slägte, som hafwa lårt känna människo-hjertat! — Jag måste säga Er, at sådana Manspersoner alltid föragta Er såsom en dåragtig Flicka. — Ja, huru olyckligt sådana inbillningens lekar ofta utslagit, kan jag bewisa med flere exempel; särdeles med en icke långesedan sig tildragen händelse, som måste förefalla Er ganska rörande. En ung Flicka i * * * war knapt förlofwad med en den älskanswärdaste Man, förrän hon trodde sig böra skaffa sin fåfånglighet et ganska angenämt offer därigenom, at hon emottog flere anbud af samma art. Härigenom skedde, at en af hennes sednare Friare utmanade den förste til enwiges kamp, och dödade honom. — Jag har sedan sjelf sett denna Flickan i en den ömkeligaste beslagenhet.

S. 90.

Försigtighet är wid Er wal högst nödig, men då den drifwes för långt, kan den ock skada. At låta sin Friare liksom undergå en strång Skol-examen, för at rätt pröfwa honom, är, om icke et Roman-streck, dock följd af en orätt förstånden dygd. — Hwad! än om Er wån drager sig tillbaka? — Wi Manspersoner betjena oss ofta af en sådan list til wår fördel, och hwem förlorar då härwid? — Medelwägen är därföré alltid den bästa.

S. 91.

Et Fruntimmer, som twårtom wid första åsynen af en Mansperson, besluter sit wal, följer blott sin passion och icke förnuftet. Den förra upwäcker den sötaste inbillning, om fullkomlighet och öfwerensstämmelse; det sednare pröfwar, om den är grundad, eller icke, och bestämmer walet därefter. Är det första ögnablicket i stånd at utan någon föregången pröfning afgöra walet, så är Er smak ännu icke grundad. — Man tage då håldre Friaren ifrån Er och gifwe Er en däckta i händerna; ty utan twiswel haden J för hastigt förlorat den sednare.

S. 92.

Såsom en mogen och förnuftig Man alltid har företråde framsför en lustig narr eller sprätthök; så wil jag ock råda Er, at wid Er wal håldre se på den förre. Om jag minnes rätt,

rätt, är det den namnkunnige Doct. Young, som säger så här: "Et stadgadt och moget sinne är en frugtfuld åker för de störste dygder och för de wärdigaste gärningar" och erfarenheten stadfäster denna tanke.

S. 93.

Hafwen J efter dese föreskrefne reglor en gång tagit Ert beslut, så blifwen ock därwid. Det löfte, som J i vittnens närvaro en gång gifwit Er Friare, är et ouplösligt band, och Prästens wälsignelse är för ordningens skull allenast en stadfästelse derpå. Wisen Er nu för Er bästa wån i den ättanswärdaste gestalt, och blifwen Er alltid lik. Gören J å Er sida allt, för at låta honom i Er finna sit högsta goda på jorden; och tänken icke såsom de fläste af Ert Køn, at det är nu tid för Er at wisa Ert herras wåde, och pröfwa Er tilkommande Mans tålamod. — Et sådant skämt har ofta tagit et oblyggeligt slut. —

S. 94.

Om Era goda egenskaper aldrig förlåta Er, skolen J med dem blifwa i stånd at bryta den halsstyfwaste Mans egensinnighet. Ert behageliga wäsende; Er yttre fågring; Er anständiga munterhet; Er förtjusande sagtmodighet, som oförmärkt försöckrar själen och kan göra den största fulhet wacker: dese egenskaper, förenade med en wiß klohet at rätt sticka sig efter sin Mans åtfkilliga och ofta underliga lynne, äro just de, som göra Er til den lyckligaste Fru och til Ert köns prydnad. Gören därföre til at stadse

se bibehålla dese förmoder. Ingen ledsnad bes
 rövve Er en enda af dessa ädla dygder! Och om
 än något dyligt skulle råta Er; O, så besinnen
 Er, at J då hafwen råkat på afvägar, och ären
 i fara för at förlora all den frögd, som detta
 lifwet unnar oss.

s. 95.

Wakten Er för många — skall jag nämna
 na dem med deras rätta namn? — elaka Hus
 strurs oanständig, upförande, hwilka ofta
 sätta den förnuftigaste Man i förlågenhet, då han
 såsom Herre i sit hus, wil påstå sin rätt mot
 en uprorisk Fru. — Wakten Er, säger jag för
 et dyligt upförande. Jag wil allenast nämna et
 och annat tillfälle iä det tämmeligen synbart ut
 trar sig: t. e. Er Man skaffar Er et oförmo
 dadt främmande. — Huru många skymfeliga
 och odrägeliga miner, huru förtråttligt ansigte,
 huru mycken wedervilja framlyser icke hos Fruen
 så wäl mot den främmande, som mot sin Man,
 och det äfwen wid de minsta höflighets betygels
 ser? Men på Mannens sida: hwad ser man icke
 för blygsel, oro och fruktan? — Wid sådant
 tillfälle har jag mer än en gång fruktat för wåld
 samma utbrott af en eld, som genom alla Man
 nens goda anstalter knopt kunnat dämpas tills
 wi hunnit wända te stridande ryggen. — Wak
 ten Er säger jag än gång för sådana fel. Och
 om än Er böksedel, såsom det understundom
 lätteligen ske kan, skulle injaga hos Er en liten
 skräck; så söken dock til at så mycket möjligt är
 förborga denna förvirringen i Er mine: Söken
 til at upmuntra Er så mycket J kunnen, och J
 skolen

skolen då wid Ert tatiweliga bord utbreda en
lust och et nöje, som ullkomligen ersätter hela
bristen i Era anrättningar.

S. 6.

Befalla och lyda ivo två ord, som jag
gera wille utstryka, då det kommer an på Man
och Hustru. — Waktet Er för det förra, och
söken til at på et godt sätt undwika det sednare.

S. 97.

Söken til at med all möjelig klofhet und-
fly alla tillfällen til misshålligheter och oenig-
het. För all ting bören I med all försigtighet
undwika det så kallade gnatb eller små-tråtor,
hwilka kunde yppas emellan Er och Er Man.
Ty dese, ehuru obetydelige de än synas, kunna
ofta lägga grunden til den största owänskap. Rår-
leken är alltid i fara at kallna, så snart den högs-
agting, hwarpå den grundar sig, börjar förswin-
na. — Undflyn därföre, det må kosta aldrig så
mycket, all egensinnighet: Låten icke märka hos
Er någon motsägelse-arda eller en slags enwis-
het uti at alltid wilja hafwa rätt; söken snarare
til at med Ert sagtmodiga och eftergifna upföran-
de åter upmuntra Er Man, hwars goda lynne
genom åtskilliga bekymmer ofta kan störas, och
I skolen därigenom förwärfwa Er hans kärlek
och förtroende.

S. 98.

Alla Männer hafwa sina fel. Så säga
nästan alla gista Fruntimmer, och de hafwa rätt.
— Men hwarföre tro de det icke äfwen då, när
de

de ännu äro ogifta? — Sannerligen, härutinnan förse de sig alt för ofta. Ingen Flicka faller gärna på at undersöka sin älsfades ofullkomligheter och swagheter före giftermålet; och sedan, då det är för sent, upptäcker hon långt flere, än hon räkna kan. — Swarifrån kommer detta? Jo, jag wil jag straxt swara härpå: til det förra hörer förstånd, och til det sednare tålmod. —

S. 99.

Fruuntimren äro merendels falska! Så säga åter nästan alla Manspersoner; men de sara wisse härutinnan. De sela om rätta uttrycket. Förslagne och listige äro de! Och denna konst, säger man, är dem medfödd, och är en wäsentelig egenskap hos dem. Är detta sednare sant; så låter Ordspåket om Orwinno = list ganska lätt förklara sig. Men at många Manspersoner hålla Fruuntimren för falska, kommer där af, at de icke alla förstå deras språk. Gif alle näst noga akt på en Flickas ord, utan at se på hennes ögon och hennes öfriga Kropps = rörelser. Jag har ofta hört Flickor säga: Nej, jag gör det icke; men tonen — med hwilken de säga detta, betyder något helt annat. — Gifwen noga akt härpå, mine unge Herrar, och lären Er at rätt utstudera språket, som Naturen har gifwit det andra könet. Fruuntimren äro icke falska!

S. 100.

Men at det så kallade sköna Slägtet afwen har sina goda och onda stunder; det lären I
wäl

wäl utan någon motsägelse tilstå. Jag har lärt Känna en ganska förträffelig Fru, som dagtadt sina många älskanswärda egenheter, dock wisade denna egensinnigheten, at hon gjorde sin Man, då han understundom war allena med henne de aldrahårdaste och bittraste förebräelser, och han har tilstått för mig, at detta twång har sedermera gjort hans Ägtskap ganska oangenämt och ledsamt.

S. 101.

Den wärste och farligaste fienden för Ägtskapet, är jalousien, eller den så kallade swartjukan; och för denna bören J i synnerhet bewara Ert hjerta. Om ock denna olyckliga mistanken allena en gång skulle upstiga hos Er, woren J högeligen at beklaga; men blifwer den hos Er rådande, ären J den olyckligaste bland alla Fruar. J wetten ju, at detta onda tänkesättet redan förordssakat så många ohytteliga upträden. Söken därför til at genom Ert upförande bortjaga sådana tankar äfwen från Er Mans hjerta. Undwiken alt, ja til och med det minsta sken, som kunde gifwa anledning til mistankar; och J skolen genom denna Er klofhet, hwilken J defutom ären skyldige det ouplösliga band, som J hafwen knutit med Er Man, altid bibehålla hans kärlek och förtroende.

S. 102.

Er Mans olycka är Er egen. Wakten Er således för onödiga omkostnader. Bruken icke den hos Ert kön annars wanliga list, at genom allehanda konstgrepp förleda honom til utgifter, som öfwer-

öfvergå hans Inkomster och förmodgenhet. Ut-
 gen I verkliga sö tjenster, så ären I nog skyd-
 dade för föragt: då är Ert Puts, Er grantåt,
 eller den pragt, i hwilken I wisen Er, allenast
 et lånt ljus, som får sin glans af förtjensten,
 liksom Månan af Solen. Men utan förtjenster,
 är Er figure, om den ock syntes aldrig så präg-
 rig, i alla förnuftigas ögon blott det, hward Må-
 nen är utan Solen, en mörk och död kropp.

S. 103.

En Frus åra beror ganska mycket på
 Mannens åra; och en dygdig och förnuftig
 Fru söker alltid at uprätthålla den sednare. Jag
 kan aldrig göra mig et fördelagtigt begrep om
 en Fru, som i andras närwaro bejwåtar sig
 öfwer sin Man. Mången Yngling, som tror
 sig åga några företräden, dem jag icke wil näm-
 na, kunde tilåfventyras, om han hörer detta,
 häraf draga en för sig angenäm slutsats. —
 Men den Hustrun, som upptäcker sådana fel hos
 sin Man, hwilka werlden icke en gång kände,
 eller hwarom den ännu war owis, är det nes-
 drigaste kreatur under Solen.

S. 104.

Mannens och Hustruns inbördes öfwer-
 onsstämmelse, eller såsom man plågar kalla den:
 Harmonien i ägta ståndet, är förnämligast
 det, som gör detta ståndet lyckligt. Men denna
 Harmonien kan aldrig åga rum, om icke en
 verkelig böjelse, eller at jag må bruka det
 rätta

rätta ordet, Kärleken, bestämmer vårt val. **J** bedragen Er högeligen, om **J**, såsom mången tror inbillen Er, at Kärleken Kommer r wäl med tiden. Jag kan här säga Er något, som til äfwentyr är Er obekant, fastän det just icke gör mit kön någon heder: Exempel på sådana, som efter Bröllopet äro intagne af en starkare kärlek än före detsamma, äro hos Männer rarare, än hos Er kön. — Tegen Er derföre wäl i akt.

§. 105.

Det har alltid misshagat mig, när jag hos gista personer efter giftermälet merendels bemärkt en större wärdslöshet i kläder och yttre upförande, än före detsamma. Det Kommer mig aldeles så före, som om man nu wille uppenbarligen wisa, at man litet eller intet frågar efter at bibehålla det hjerta, som man nu en gång är i besittning af. A Fruns sida wisas härutinnan werkeligen et föragt mot Marzen, som hon icke welat låta honom märka såsom Friare. Jag warnar Er derföre för denna wärdslöshet, och råder Er, at **J**, sedan **J** hafwen besögt Era Hushålls-syflor, klåden Er så anständigt, at **J** inför Er Mans ögon synens äfwen så artig, som inför deras, hwilka göra Er besök. — Härigenom hafwen **J** ock den fördeslen, at icke något besök på et oangenämt sätt öfverraskar Er. Och denna aktning, som **J** wisen både Er sjelf och Er Man, skal hedra Er. — Äfwen i Era hwardags-kläder kunnen **J** wisa snygghet och renlighet, ja, en behaglighet, som gör Er dubbelt älskanswärd i Er Mans ögon.

S. 106.

Snygga och sippa Jungfrur: men wårdslösa Husfrur! Et ordspråk, som erfarenheten alltför ofta besannar. Att ibland många, allenast nämna et exempel, wil jag berätta, at jag här kånt en ung Dame, som, då hon ännu war ogift, genom sin nåtta och snygga prydnad ådrog sig en Mans upmärksamhet, som nästan alla hennes leksysstrar afvundades henne. Men hwad denne gode Mannen icke såg förut, hånde. Nedan fyra weckor efter Brölloppet war den unga Frun just motsatsen af det hwad han hade hållit henne före. — Et slurswigt hår hånge omkring hennes axlar: en wårdslös omkastad Halsduk fladdrar på hennes bröst, så at til och med hennes Betjenter blygdes för at komma henne nära; et osnördt Lif, som icke mer wisade den behageliga gestalt, som förut hade så mycket förtjust hennes Man såsom Friare. — Detta war den prydnad i hwilken hon nu mer syntes. Förgåfwes föreståtte han henne det oansständiga i et sådant upförande; hennes swar blef detta: hon behöfde nu icke mer krusa för någon. — En skön tröst för Mannen!

S. 107.

Men J bedragen Er högeligen, om J tron, at det icke fordras mer än grånlat och snygghet för at behaga Er Man. Nej, äfwen Ert öfriga upförande, Ert tal, Era gerningar äro det, som J ock icke bören hafwa mindre upmärksamhet på. Jag har kånt gifsta Fruntimmer,

mer, som utan afseende på sedighet och blygsamhet, hwilka dock äro Ert kóns förnámsta prydnad, hafwa i sina ord och i sina átháfwor tillátt sig friheter, ófwer hwilka de, såsom Glicfor, plágade rádna, och hwar til nu, efter deras falska mening, det namnet Fru gifwer dem en fullkomlig rátt; och jag har ofta märkt, at de derigenom blifwit för sina Mánner wámjeligge. — Jag warnar Er dertfore för dessa fel. Det fórtroende, som ár emellan ágta Makar, upháfwer ingatunda den högaktning, som de äro hwarandra skyldige. Et sjelfswáldigt upförande hárutinnan ár áttid et sákert kánnetecken til fallé sinnighet och sóragt.

S. 108.

J synnerhet bör ock en Fru sórja dertfore, at hon i all stycker, och så mycket någonsin möjliget ár, gör sin Mánns hus för honom angenámt; då lærer han wíft hålla sig hemma, och icke onödigtwis söka sálskaper utom hus. — Denna regel kan wát líksom alla andra icke wara utan undantag; men jag har dock sállan sett et sádant fall intráffa.

S. 109.

Det ár en stor willfarelse, som ofta plágar falla på Ert kón, når J hållen Er Man och Friare för en och samma person. Denna brist på ríctig urskíllning, som ánnu ofta ókas genom wára Romanskriswares Phantasier, sórwagar ofta den lycksalighet i ágtensskapet, som man, om den icke genom någon tilfállighet afbryt

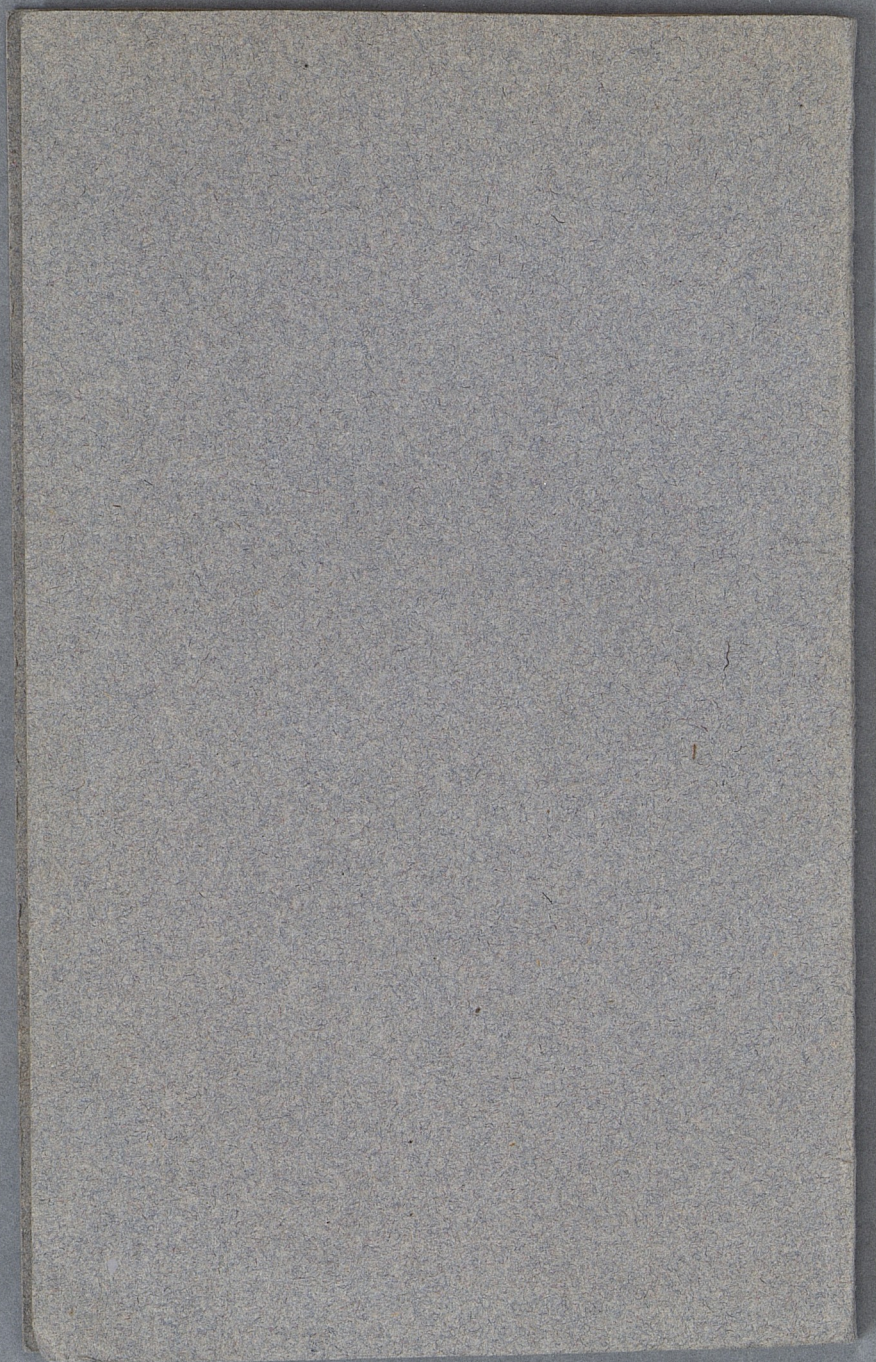
brytes, förgäfves söker i någon annan slags förbindelse. Men det är omöjligt at så förena Friaren och den gifte Mannen, som J tiläfwentyrers föreställes Er; och jag wil strax anföra mina bewis dertil. — Erfarenheten lärer oss, at det behageligaste ting förlorar sin magt at behaga, när ögat blifwer want derwid. — Men detta, sägen J, kan icke gälla wid giftermål. — Nå wäl! Det kommer nu då allenast derpå an, i hwilken synpunct J betracten den så kallade Ägtenskaps kärleken. Om denna kärlek allenast är den starkaste grad af wänskap; om den är ljusware och ömare än denna, så kan den gifte Mannen äfwen så högt älska, som Friaren, om än den förres kärlek är i många stycken wi da skild från den sednares. Brist på kannedom häraf gör många unga Fruar för sina Männer rätt beswärliga. Sedan de blifwit gista, måste de sakna en hel hop barnliga lekar, smickrande skämt, och tusende andra kära småsaker, hwarutinnan de trott sig finna en betydelig del af kärlekens sanna wäsende; och denna saknad af en, såsom de säga, beständig kärlek, som de åtnjöto före giftermålet, tillskrifwa de Mannens föränderlighet och kall sinnighet, då likwäl denna förändring i hselfwa werket icke är annat, än en naturlig följd af en upfylld önskan, hwars altför stora håstighet genom måttandet blifwit något stillad. Så länge man ännu sträfwar efter något, så länge blifwer man ock i en slags oro, som slyflosätter alla sinnen. Men har man ernått sit mål; så är man wäl tiläfwentyrers icke mindre lycklig, men roligare och tryggare. — Just detta

Detta är det fall, som inträffar wid et giftermål. Förnuftet, som nu icke vidare förwillas genom gåsande passioner, betraktar nu mer det skeddä walet, om jag så säga får, med et uplystare öga; och här upkomma, om annars walet gillas, tånkesätt, som äro i stånd at framalstra en ägta ömhet, en waraktig, ja en ewig wänskap; en kärlek, som icke blott har sitt säte i passionerna, utan i hjertat; och denna kärlek måste tillföra en förnuftig Fru långt större tillfridsställelse och lycksalighet, än alla en Friares smickrande barnsligheter —

S. IIO.

Deße. mina Läsarinnor, äro en Mans tankar, som hyser för Er och hela Ert kön den uprichtigaste högaktning. Här finnen J icke en strång Sedolärars prunkande språk, som så litet passas sig för Era och mina år; icke en Informators grofwa och befallande ton; den kan, den wil jag icke bruka; utan en wäns förtroliga språk, hwars grundsatser, hwilka J här finnen, blott grunda sig på den föreställning han gör sig om deras stora wigt och wärde. Tron honom, och hwarföre skullen J mistro honom? — Tron honom och följen hans wälmenta Råd: J skolen aldrig ångra det. J weten ju, at wåra ungdoms år lägga grunden til wår tillkommande lycka, och at den frugt, som förderfwas i blomman, går förlorad.

www.books2ebooks.eu